

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin pesien hävittämistä

Hakija

Ikaalisten kaupunki / Jari-Jussi Kohtanen

Asia

Lupahakemus tervapääskyn pesien hävittämiseen vanhan koulurakennuksen purkamisen yhteydessä Ikaalisissa, Pirkanmaalla.

Hakemus

Ikaalisten kaupunki hakee poikkeuslupaa tervapääskyn pesien hävittämiseen Ikaalisten ala-asteen vanhan osan purkamisen yhteydessä. Lupaa haetaan kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Uuden koulun rakentaminen on välttämätöntä, jotta koulurakennuksen, jossa on sisäilmaongelmia, oppilaat ja henkilökunta pääsevät uuteen nyt rakentuvaan kouluun.

Ikaalisten kaupunki haluaa kuitenkin mahdollistaa tervapääskyjen pesinnän jatkossakin asentamalla lähialueelle tervapääskyn pönttöjä. Lupaa haetaan ajalle 1.4.-30.6.2025. Kulkua pesille estetään heti, jos poikkeuslupa pesien hävittämiseksi saadaan. Rakennuksen purku tapahtuu touko-kesäkuussa.

Poikkeusluvalle haetaan kiireellistä käsittelyä. Ikaalisten kaupungin koulukeskuksen laajennuksen toteutus on käynnistymässä vanhan koulurakennusosan purkamisella. Kuntalainen on ilmoittanut havainneensa viime kesänä tervapääskyn pesintää ko. rakennuksessa. Ilmoittaja on havainnut alueella useampia tervapääskyjä. Kaupungin toimesta oletettu pesimäalue tarkastettiin ja havaittiin muutamia mahdollisia pääskysen pesiä räystäsrakenteissa. Birdlife lintuyhdistykseltä pyydettiin havainnon vahvistamista, mutta varmistusta ei ole saatu.

Hankkeen aikataulun vuoksi on tärkeää päästä aloittamaan purkutoimenpiteet toukokuussa. Hakemus on kiireellinen, koska ennen tervapääskyjen kevätmuuttoa on mahdollista tukkia reitit pesille niin, että tervapääskyt eivät pääsisi aloittamaan pesintää purettavassa rakennuksen osassa.

Hakemuksen liitteenä on toimitettu kuvia rakennuksesta ja ulostehavainnoista sen räystäiden alla, jotka viittaavat tervapääskyn pesintään. Hakemuksessa tervapääskyn pesien määräksi on arvioitu kolme.

Määräykset, joita hakemus koskee

Tervapääsky on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu. Lisäksi tervapääsky on erittäin uhanalainen.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty. Kielto on voimassa lisääntymiskauden ulkopuolella, jos kyse on eläimen tekemästä pesästä, jota se käyttää toistuvasti. Tervapääsky käyttää samoja pesiä toistuvasti.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan tervapääskyn pesien hävittämiseen Ikaalisten ala-asteen purkamisen yhteydessä alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa pesien hävittämiseen on voimassa 30.6.2025 asti.
- 2 Tällä luvalla saa hävittää kaikki Ikaalisten ala-asteen rakenteissa olevat tervapääskyn pesät.
- 3 Tervapääskyjen pääsy pesäpaikoille tulee estää 22.4.2025 mennessä, jotta tervapääskyt eivät aloita pesintää vanhoissa pesissään.
- 4 Hävitettävät pesät tulee korvata tarjoamalla tehdasalueella pesimäpaikka vähintään viidelle pesivälle tervapääskyparille mahdollisimman pian, mutta viimeistään 30.4.2025 mennessä. Korvaavien pesäpaikkojen suunnittelussa ja sijoittelussa tulee ottaa huomioon lajin pesimäbiologia
- 5 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 6 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä esim. puhelimessa) ja pyydettyäessä lupa on esitettävä.
- 7 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 8 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Pirkkanmaan ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 9 Luvan käytöstä tulee raportoida 31.12.2025 mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/2463/2025 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä, milloin pesät hävitettiin ja kuinka monta niitä löytyi rakenteista. Lisäksi tulee kertoa, miten korvaavat pesäpaikat toteutettiin.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Ikaalisten vanhassa ala-asterakennuksessa on sisäilmaongelmia, joten oppilaiden ja opettajien terveyden turvaamiseksi rakennuksen purkaminen ja uuden koulun rakentaminen on perusteltua. Muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole osoitettavissa, sillä rakennusta ei sisäilmaongelmien takia voi käyttää muuhunkaan tarkoitukseen.

Tervapääskyjen pesintä purettavassa rakennuksessa tuli ilmi vasta maaliskuun lopulla, eikä tarkkaa tietoa pesien määrästä tai varmuutta pesinnästä ole. Rakennuksen purkamisen viivästyttäminen pesimäajan jälkeiseen aikaan, jolloin voitaisiin pesimäajalla selvittää pesivien parien määrä, ei ole kohtuullista. Hakija on valmis joka tapauksessa asentamaan tervapääskyille korvaavia pesäpaikkoja.

Luvan mukaisilla toimenpiteillä ei ole vaikutusta tervapääskyn suotuisan suojelutason saavuttamiseen. Kyse on yhden koulurakennuksen osasta ja vaikka varmuutta tervapääskyjen pesinnästä ja pesien määrästä ei ole, katsotaan, että vähintään viiden korvaavan pesäpaikan asentaminen ylläpitää lajin pesimämahdollisuuksia alueella. Korvaavia pesäpaikkoja, esimerkiksi tervapääskylle soveltuvia pönttöjä, voi asentaa enemmänkin, jos niille löytyy sopiva paikka. Lupaehtojen mukaisesti korvaavien pesäpaikkojen suunnittelussa ja sijoittelussa tulee huomioida lajin pesimäekologia, ja tähän liittyen apua voi pyytää esimerkiksi paikalliselta lintuyhdistykseltä tai luontokonsultilta.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Jotta koulurakennus saadaan purettua suunnitellusti, tulee luvan mukaisiin toimenpiteisiin voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida sen luonteen, aikataulun ja rakennukseen liittyvien terveys- ja turvallisuusriskien vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Liisa Maanpää ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Pirkanmaan ELY-keskus kirjaamo.pirkanmaa@ely-keskus.fi

Sisä-Suomen poliisilaitos kirjaamo.sisa-suomi@poliisi.fi

Ikaalinen kanslia@ikaalinen.fi

SLL Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri ry. pirkanmaa@sll.fi

Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys ry. (PiLY) pily@pily.fi

Tapiola Pirkanmaa-Keski-Suomi ry. info@tapiolary.com

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/2463/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/2463/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Maanpää Liisa 08.04.2025 10:34

Ratkaisija Aalto Tapio 08.04.2025 10:35

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Hämeenlinnan hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 1. krs, 13100 Hämeenlinna

Puhelin: 029 56 42210

Telefax: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.